

Αυτοβιογραφία ενός σώματος

Lucy Grealy

Αρχισα τις αποπλανήσεις μου ινκόγκνιτο, σαν αγόρι. Τα μαλλιά μου ήταν πιο κοντά από του αδελφού μου και το λεπτό σώμα μου ήταν σχεδόν χωρίς στήθος, το μόνο πράγμα που θα αποκάλυπτε το πραγματικό μου φύλο ήταν οι μάλλον καμπυλωτοί γοφοί μου (αν και τότε τους θεωρούσα υπερβολικά μεγάλους). Αυτό το πρόβλημα το αντιμετώπιζα φορώντας τεράστια πουκάμισα και φαρδιά παντελόνια, ρούχα που αγόραζα από το αντρικό τμήμα του τοπικού φτηνού μαγαζιού. Στην ηλικία των είκοσι δεν με άφησαν να μπω σε μια ακατάλληλη ταινία γιατί ο πωλητής εισιτηρίων ήταν σίγουρος ότι ήμουν δώδεκα. Αυτό το έλεγα στους φίλους μου με περηφάνεια.

Στα μπαρ που σύχναζα με τους φίλους μου με πλησίαζαν αρκετοί άνδρες. Τους έβλεπα που με κοίταζαν και τους παρακολουθούσα καθώς κατευθύνονταν αργά ανάμεσα στο πλήθος προς το μέρος μου. «Τι πίνεις;», «Δε σ' έχω ξαναδεί εδώ», «Μοιάζεις με κάποια που ξέρω», «Πώς σε λένε;» Λόγια γνωστά και προβλέψιμα. Το ίδιο προβλέψιμη ήταν και η ιπποτική ταχύτητα με την οποία αυτοί οι άνδρες έφευγαν μόλις άκουγαν τη ψιλή, αδιαμφισβήτητα θηλυκή φωνή μου. Στο κάτω κάτω αυτά ήταν μπαρ για ομοφυλόφιλους.

Έλεγα στους φίλους μου γι' αυτές τις κωμικές σκηνές αλλά παρέλειπα τα κρίσιμα σημεία της ιστορίας. Δεν ανέφερα πόσο μυστικά συναρπαστικό ήταν να με επιθυμούν αυτοί οι άνδρες, έστω για ένα λεπτό, έστω και κατά λάθος. Δεν έλεγα πόσο ασφαλής ένιωθα, ξέροντας ότι μπορούσα να προσποιούμαι ότι είμαι ελκυστική, χωρίς να εμφανίζονται οι φοβίες μου. Φοβόμουν ότι ήμουν άσχημη, ότι κανείς δε θα με ήθελε ποτέ, ότι θα πέθαινα σαν μια παρθένα που δεν αγαπήθηκε. Το σαγόνι μου και η γνάθος μου ήταν σημαδεμένα και παραμορφωμένα από καρκίνο της γνάθου από την παιδική μου ηλικία και οι λέξεις «σημαδεμένη» και «παραμορφωμένη» ήταν χωρίς αμφιβολία συνώνυμες με τη λέξη «άσχημη», η οποία ήταν συνώνυμη με τη λέξη «ανάξια αγάπης».

Σίγουρα το γεγονός ότι ήμουν άσχημη ήταν η αιτία της απελπισίας μου. Ήταν αλήθεια ότι είχα πολλούς φίλους που με αγαπούσαν, αλλά το γεγονός ότι δεν είχα εραστή, ακόμα κι όταν τελείωσα το κολέγιο, ήταν απόδειξη ότι δεν θα ήμουν ποτέ μέλος του κόσμου του σεξ. Η ομορφιά ήταν το κλειδί για κάθε ευτυχία κι ο μόνος τρόπος για να βρω αγάπη· χωρίς αυτή δεν είχα κανένα σκοπό.

Το σεξ ήταν ένα απλό και αποτελεσματικό τεστ. Αν μπορούσα να έχω κάποιον να κάνει σεξ μαζί μου αυτό θα ήταν απόδειξη ότι μπορούσα να αγαπηθώ. Δεν έδινα σημασία στο γεγονός ότι όλοι οι άντρες που γνώριζα ήταν γκέι κι ότι δεν προσπαθούσα να βρω έναν εραστή – η παρθενιά μου, η δυστυχία μου, η αίσθηση του εαυτού μου και το πρόσωπό μου ήταν όλα τόσο μπλεγμένα που δεν μπορούσα ν' απαντήσω «έχω «κατάθλιψη» όταν με ρωτούσαν πώς νιώθω. Το μόνο που έλεγα ήταν «είμαι άσχημη».

Την πρώτη φορά που δίδαξα, ζήτησα από τους μαθητές μου στο μάθημα της έκθεσης στ' αγγλικά, να γράψουν για μια φορά που φοβήθηκαν πραγματικά. Προς έκπληξή μου, όλοι έγραψαν ή για μια βόλτα με το τρενάκι του τρόμου, ή για ένα θρίλερ που είχαν δει. Αν και ήμουν σίγουρη ότι κάποτε είχαν φοβηθεί πραγματικά στη ζωή τους, με λύπησε και με φόβισε το γεγονός ότι αναγνώριζαν το φόβο μόνο όταν συνέβαινε έμμεσα. Δεν μπορούσαν να παραδεχτούν το φόβο όταν συνέβαινε μέσα τους.

Παρόμοια ήταν και η δική μου στάση όσον αφορά τη φύση των σχέσεών μου με τους γκέι. Οι γκέι, ιδιαίτερα αυτοί που συχνάζουν σε ειδικά κλαμπ στο Κάτω Μανχάταν, δομούν την προσωπικότητά τους γύρω από το γραμματική του σεξ. Οι φίλοι μου τριγύρω ιδρωμένοι και με θόρυβο, μιλούσαν με έκδηλα υπονοούμενα. Κι εκεί, εγώ η καημένη, μάθαινα μυστικά μέσω όσμωσης για το σεξ, προσποιούμενη ότι τίποτα από αυτά δεν είχε σχέση με μένα.

Ακόμα και στην ηλικία των εικοσιένα, το σεξ ήταν ένα θολό πράγμα – δεν ήμουν εντελώς σίγουρη πώς οι άνθρωποι άντεχαν να κοιτάζουν ο ένας τον άλλον μετά απ' αυτό. Όλοι εκείνοι οι φίλοι μου που με λάτρευαν και μου έλεγαν ότι ήμουν όμορφη και αξιαγάπητη δε σήμαιναν τίποτα μπροστά σ' αυτό. Μόνο η πραγματική συνουσία θα μπορούσε να με πείσει ότι άξιζα.

Μια βδομάδα αφότου πήγα στην Αιόβα να παρακολουθήσω ένα εργαστήρι για συγγραφείς, μακριά από τον ασφαλές, αντρικό, ομοφυλόφιλο κόσμο του κολλεγίου, έχασα την παρθενιά μου. Δεν έχω αμφιβολία ότι ήμουν εύκολος στόχος για τον Τζουντ, τον άντρα που είχε την τιμή. Ήταν ψηλός, γεροδεμένος, και υπερβολικά ιπποτικός. Γνωριστήκαμε όταν τον ρώτησα την ώρα σε ένα ξεπούλημα, όπου αγόραζα έπιπλα για το άδειο μου διαμέρισμα. Θα πρέπει να έλαμπα από αφέλεια και τώρα ξέρω τι ήταν αυτό που τον τράβηξε σε μένα, γιατί ο Τζουντ ήταν καιροσκόπος, χωρίς αμφιβολία, και από πολλές απόψεις ένα τσογλάνι. Ήταν δεκαεφτά χρόνια μεγαλύτερός μου και περνούσε μια ασυνήθιστη κρίση, αφού ζούσε μια ζωή που έπρεπε να οδηγεί εισαγόμενα σπορ αυτοκίνητα και να αποπλανεί παρθένες. Φυσικά τότε δεν το έβλεπα έτσι.

Για μένα ο Τζουντ ήταν το πιο εντυπωσιακό πράγμα που μου συνέβαινε και δε θα μπορούσα να φανταστώ κάποιον τόσο καλλιεργημένο και τόσο αρρενωπό. Ο Τζουντ είχε εμμονή με το σεξ. Ευτυχώς ήταν έμπειρος και μου έμαθε και τα βασικά και τα εξωτικά: σε ποιο σημείο το πέος ήταν πιο ευαίσθητο, πώς μπορώ να ρυθμίσω την ταχύτητα και το βάθος καθώς κάθομαι πάνω σ' έναν άντρα, ότι αν μουρμούριζα στο στοματικό σεξ αυτό θα είχε αξιοπρόσεκτο αποτέλεσμα. Μου τα δίδαξε όλα αυτά με άνεση, σχεδόν ακαδημαϊκά, ολόγυμνος ή όρθιος ή ξαπλωμένος στο σαλόνι του, σαν να με μάθαινε πώς να οδηγώ αυτοκίνητο με ταχύτητες. «Θα τρελλάνεις τους άντρες», μου έλεγε. Η σκέψη με γέμιζε δύναμη κι ελπίδα: ίσως κάποιος κάποια μέρα να με ερωτευόταν.

Δυστυχώς άρχισα ν' ακολουθώ τη δική του φιλοσοφία για το σεξ. Αν πριν μπερδεύα το σεξ με την αγάπη, τώρα άρχιζα σιγά σιγά να γίνομαι το είδος του ανθρώπου που ποτέ πριν δεν είχα φανταστεί: κάποια που θα χρησιμοποιούσε το σεξ σαν όπλο, κάποια που θα απομακρυνόταν από τον εραστή της μέσα από το σεξ. Αυτό το κατάλαβα μια μέρα που άκουσα ένα τραγούδι του Λέναρντ Κόεν στο αυτοκίνητο – ένα τραγούδι για έναν άντρα που εγκατέλειπε μια γυναίκα. Όλη μου τη ζωή έως εκείνο το σημείο την φανταζόμουνα σαν τη ζωή μιας ερωτοχτυπημένης γυναίκας· ξαφνικά φανταζόμουνα τον εαυτό μου σαν έναν άντρα που απλά ήθελε να είναι ελεύθερος.

Ο Τζουντ δεν μου μάθαινε πράγματα μόνο για τη δική του στιγμιαία ευχαρίστηση. Είχε μεγαλώσει σε ορφανοτροφείο και δε μπορούσε καθόλου να δεσμευτεί με μια γυναίκα. Παρ' όλα αυτά, ταυτόχρονα ήθελε απελπισμένα να είναι κάτι το ιδιαίτερο για τις γυναίκες. Ήθελε να βγαίνω έξω και να κοιμάμαι με άλλους άντρες, αλλά ήθελε πάντα να τον σκέφτομαι όταν το κάνω. Ένας αφοσιωμένα συναισθηματικός χειραγωγός των γυναικών ο ίδιος, μου έλεγε πώς να χειρίζομαι τους άντρες σεξουαλικά. Μου έμαθε πώς να κάνω κάτι ιδιαίτερο αλλά όχι σεξουαλικό κατά τη διάρκεια του σεξ, όπως ένα συγκεκριμένο τρόπο να χτυπάω τον πήχυ ενός άντρα ή να χτυπάω ελαφρά τον αγκώνα του. Κάνε το αυτό αρκετά συχνά και η κίνηση αυτή σεξουαλικοποιείται, έτσι ώστε όταν είσαι σε δημόσιο χώρο (και είναι σημαντικό να γίνεται σε δημόσιο χώρο), το μόνο που θα κάνεις είναι να χτυπάς ελαφρά τον αγκώνα του συντρόφου σου κι αυτός αμέσως θα έχει στύση. Αυτό το είδος της δύναμης με εξέπληξε–με εξέπληξε που ήμουν εγώ που είχα αυτή τη δύναμη– και με εξέπληξε που οποιονδήποτε μπορούσες να τον χειριστείς τόσο εύκολα. Για άλλη μια φορά ένιωθα ότι δεν αγαπιέμαι, όχι πια γιατί κάποιος δεν έκανε σεξ μαζί μου, αλλά γιατί ένας απλός υπολογισμός τους έκανε να με επιθυμούν.

Ο Τζουντ μου έμαθε επίσης για την περίπλοκη σχέση που έχουν οι άντρες με τον πρωκτό τους. Πόσο σεξουαλική αλλά και ταπεινωτική είναι αυτή η διέγερση γι' αυτούς. Αν μπορούσα να σπάσω αυτό το εμπόδιο με λεπτότητα και με το σωστό τρόπο, θα εξαρτιόντουσαν από μένα για αυτήν τη μυστική ευχαρίστηση. Τώρα μπορούσα όχι μόνο να τους πείσω να κάνουν σεξ μαζί μου και μετά να το μετανιώνουν, αλλά αν χρησιμοποιούσα τις επιθυμίες τους εναντίον τους, θα τους έκανα να νιώθουν ένοχοι για λογαριασμό μου. Όλος ο κόσμος του Τζουντ περιστρεφόταν γύρω από την συναισθηματική κυριαρχία και χειραγώγηση, γύρω από το πώς να κάνει τους ανθρώπους να παθαίνουν εμμονή μαζί του και τελικά με την ολική απουσία αγάπης. Είχα κάνει τον κύκλο μου.

Τώρα κοιτάζω τον εαυτό μου. Μέσα σ' ένα χρόνο άλλαξα από το αγορίστικο ντύσιμο σε μια αποπλανήτρια – σαν μια κίνηση εκκρεμές. Από τη στιγμή που ο Τζουντ με έβαλε κάτω από τη σεξουαλική του καθοδήγηση, μου έμαθε πώς να ντύνομαι. Κοντές δερμάτινες φούστες, ψηλά τακούνια, ζαρτιέρες. Αυτά τα ρούχα δε θα σκεφτόμουν ποτέ να τα φορέσω λίγο καιρό πριν, αλλά το γεγονός ότι ο Τζουντ ήταν πρόθυμος να κοιμάται μαζί μου του έδινε εξουσία επάνω μου. Και αν και ακόμα μισούσα το πρόσωπό μου, όφειλα να παραδεχτώ ότι είχα ωραίο σώμα. Τα ελάχιστα

ρούχα που φορούσα έγιναν για μένα ό,τι ήταν η σεξουαλική μου περιβολή παλιά, με έκρυβαν από τον εαυτό μου κι από τους ίδιους μου τους φόβους. Ήμουν εξαρτημένη σε τέτοιο βαθμό από τα ρούχα που δεν πήγαινα ούτε στον μπακάλη χωρίς αυτά.

Πριν να κάνω σεξ, το έβλεπα σαν ένα τρόπο να αποδεικνύω ότι δεν είμαι άσχημη κι ως εκ τούτου ικανή ν' αγαπηθεί. Παρ' όλα αυτά επειδή η εξίσωση σεξ ίσον αγάπη δεν έβγαине, συνέχισα να νιώθω άσχημη και συμπεράνα ότι δεν έκανα αρκετό σεξ ή αρκετά καλό σεξ. Στο κάτω κάτω αυτό ήταν πιο εύκολο από το να προσπαθώ να αποδείξω την αλήθεια αυτής της εξίσωσης. Παρά το γεγονός ότι το μόνο πράγμα που ήθελα πραγματικά ήταν να με αγαπήσει κάποιος, συνέχιζα να πιστεύω ότι μπορούσα να μαγέψω αυτόν τον κάποιο με το να κάνω σεξ με όσο πιο πολλούς άντρες ήταν δυνατόν.

Με την παρότρυνση του Τζουντ και αρκετό καιρό μετά τον τελικό χωρισμό μας έβγαίνα έξω και αποπλανούσα άντρες οποτεδήποτε και οπουδήποτε μπορούσα. Φανταζόμουν ότι ο κάθε άντρας με τον οποίο κοιμόμουν με έφερνε όλο και πιο κοντά σ' αυτόν που τελικά θα με αγαπούσε. Προσπαθώντας να αποδείξω ότι ήμουν επιθυμητή, έμπλεκα σε ιστορίες που πάντα τελείωναν, και ήμουν σίγουρη ότι αυτό συνέβαινε επειδή δεν ήμουν αρκετά όμορφη. Αφού είχα πλέον πειστεί ότι αυτούς που ήθελα να έχουν σχέση μαζί μου δεν τους ήθελα εγώ, άρχισα να πληγώνω τους ανθρώπους, αν και αυτό δεν το είχα δει ποτέ φυσικά. Αν μετάνιωνα που με άφηναν (η αγαπημένη μου κίνηση ήταν να μετακομίζω σε άλλη πόλη ή ακόμα και σε άλλη χώρα), απλά αρνιόμουν να δεχτώ ότι αυτό με ένοιαζε. Ένιωθα ότι ήμουν εγώ που τους είχα κάνει με διάφορα κόλπα να με αγαπήσουν και ως εκ τούτου αυτή η αγάπη δεν ήταν αυθεντική. Εκ των υστέρων, οι εραστές μου μου έλεγαν ότι ήταν κάτι περισσότερο απ' αυτό, αλλά εκείνη την εποχή νόμιζα ότι έπρεπε να καλύπτω τα νώτα μου επενδύοντας τις δυνάμεις μου στην ποσότητα.

Δεν ήταν εύκολο να βγω απ' αυτόν τον κύκλο που συνέχιζε για χρόνια. Κάθε άντρας μού έδινε κάποιο είδος δύναμης: κοιμήθηκα με τον φίλο μιας φίλης γιατί αυτό με έκανε να νιώθω πιο σέξι απ' αυτήν, κοιμήθηκα με έναν πλαστικό χειρουργό στο ιατρείο του γιατί έτσι δεν ένιωθα σαν ασθενής, και κοιμήθηκα με πολλούς παντρεμένους γιατί κατά έναν διεστραμμένο τρόπο ήθελα να είμαι παντρεμένη. Κοιμήθηκα με άθλιους γιατί νόμιζα ότι έτσι αποδείκνυα ότι δεν με ένοιαζε, κοιμήθηκα με μεθυσμένους γιατί ήμουν μεθυσμένη, και κοιμήθηκα με ανθρώπους που μισούσα γιατί νόμιζα ότι αυτό έδειχνε ότι θα έκανα τα πάντα για την αγάπη.

Αν και συχνά αυτά τα χρόνια της σεξουαλικής μου λύσσας ήμουν λυπημένη, δεν θέλω αυτό να θεωρηθεί σαν παραβολή όσον αφορά τις αρετές της μονογαμίας. Αυτό που προκαλούσε τη λύπη μου και τη βαθιά εγκατεστημένη έλλειψη κορεσμού δεν ήταν μια ηθική κατάπτωση απ' την πλευρά μου, (όπως θα ήθελαν να πιστεύουμε οι συντηρητικοί θεματοφύλακες των πολιτιστικών αξιών) αλλά μάλλον το ότι πίστευα πολύ εύκολα ότι η ομορφιά σημαίνει αξία. Δεν είχα ακόμα αντιληφθεί ότι η ομορφιά είναι μόνο μια εύκολη ταμπέλα για μια σειρά από σύνθετα συναισθήματα: συναισθήματα ασφάλειας και καλοζωίας.

Το πιο σημαντικό σ' αυτή την τυφλότητά μου νομίζω πως ήταν η πίστη μου ότι σε όλο αυτό ήμουν μόνη, ότι ήμουν η μόνη που είχε αυτές τις αμφιβολίες. Αν και ανεπαίσθητα χωρίς να το έχω αντιληφθεί συνειδητά, η σεξουαλική και συναισθηματική μου ζωή σχημάτιζε σιγά σιγά ένα είδος υπόγειας αρμονίας. Συνειδητά, ωστόσο, δεν αναγνώριζα το σεξ ως μια διαπροσωπική εμπειρία: το έβλεπα σαν διαγωνισμό, δύο άνθρωποι σε διαφορετικά δωμάτια να πιάζουν διαφορετικά κουμπιά, παρ' όλους τους υπαινιγμούς που μου έστελνε η μοίρα.

Θυμάμαι μια φορά που έκανα σεξ με έναν απ' τους επιμελητές μέσα σε ένα μουσείο με κέρβια ομοιώματα στο Βερολίνο. Ήταν ένας πολύ αρρενωπος επιμελητής – έμοιαζε λίγο με τον Πολ Νιούμαν, αλλά με άσχημα δόντια. Είμαστε πίσω από ένα έκθεμα του Φρανς Λιστ: έναν σκονισμένο Λιστ με ένα κίτρινο παλτό που καθόταν σε ένα παγκάκι και ήταν σκυμμένος μηχανικά μπροστά από ένα πιάνο παίζοντας το ίδιο σόλο ξανά και ξανά. Τριβόμαστε ο ένας πάνω στον άλλο άκαρπα. Οι επισκέπτες του μουσείου περνούσαν δίπλα μας, κρυμμένοι πίσω από έναν ψεύτικο τοίχο.

«Δεν μπορούμε να το κάνουμε», μου είπε τελικά με τη βαριά γερμανική προφορά του και σηκώθηκε όρθιος. «Υπάρχουν πολλοί άνθρωποι εδώ. Σκέπτομαι συνέχεια ότι μπορεί να χάσω τη δουλειά μου».

«Πάντως πιστεύεις ότι είμαι όμορφη, έτσι δεν είναι;» τον ρώτησα με αγωνία.

Με κοίταξε με νόημα για ένα ατελείωτο λεπτό και το πιάνο άρχισε να παίζει ξανά το μουσικό κομμάτι. «Φυσικά», είπε και μια ρυτίδα βαθιάς και σοβαρής ανησυχίας σχηματίστηκε στο πρόσωπό του. «Και οι δύο είμαστε. Η μουσική μας κάνει όμορφους».7

Μετάφραση Αγγελική Τσιριγώτη